

Fytosanitaire maatregelen voor de bosbouw

[93 : 44]

J. W. HES

(Plantenziektenkundige Dienst, Wageningen)

In de loop van deze eeuw heeft zich in de Westerse landen gaandeweg een systeem van fyto-sanitaire maatregelen ontwikkeld om de invoer van ziekten en plagen van landbouw- en tuinbouwgewassen te voorkomen. Men heeft zich daarbij uiteraard beperkingen moeten opleggen, die er toe hebben geleid dat de activiteiten worden gericht op gevaarlijke ziekten en plagen, die in het land (nog) niet voorkomen of die intensief worden bestreden en waarvan verdere invoer kan worden verhinderd. Het ontwikkelde systeem werkt bevredigend; binnen de vanzelfsprekend beperkte mogelijkheden aan mankracht en materiaal slaagt men er in acceptabele resultaten te verkrijgen.

Een deel van de regelingen die voor de Tuinbouw zijn opgesteld, heeft ook betrekking op de Bosbouw; er zijn immers weinig boomsoorten in de Bosbouw, die ook niet van betekenis zijn als siergewas of laanboom.

Toch heeft zich de laatste jaren een zekere vrees in bosbouwkringen gemanifesteerd, dat door de toenemende verzending van zaden en planten van de Bosbouw ziekten en plagen over de wereld zouden worden verspreid, die ernstige schade aan bossen en houtproductie zouden kunnen veroorzaken. Deze ongerustheid vormde de hoofdreden voor de „Food and Agricultural Organization” (FAO) en de „International Union of Forest Research Organization” (IUFRO) om gezamenlijk een „FAO/IUFRO Symposium on Internationally Dangerous Forest Diseases and Insects” te organiseren, dat in juli 1964 te Oxford plaats vond. Op dit Symposium werd tenslotte een lijst opgesteld van niet minder dan 43 aanbevelingen op velerlei gebied.

Zeer sterk wordt de nadruk gelegd op de wenselijkheid tot intensivering van het onderzoek van ziekten en plagen die voor het bos van belang zijn en van een geregelde en veelvuldige uitwisseling van reeds verkregen en nog te verkrijgen onderzoekgegevens, waarbij aan de FAO en de IUFRO een grote rol wordt toegekend. Daartoe zou ook het aantal bosbouwkundigen van de FAO moeten worden uitgebreid; deze zouden vooral ook betrokken moeten worden bij de opleiding en uitwisseling van deskundigen, in de eerste plaats van de ontwikkelingslanden met potentiële mogelijkheden voor productie van hout.

Wat betreft de invoer van zaden en planten komt in de aanbevelingen tot uiting dat deze tot het uiterste moet worden beperkt en aan strenge quarantaine-maatregelen moet worden onderworpen. Hout in allerlei vormen: stammen, gezaagd hout, pakmateriaal, kisten, triplex en zelfs stuw hout voor schepen, moet vóór verzending nauwkeurig worden geïnspecteerd of behandeld en gedekt door een gezondheidscertificaat worden verzonden om te voorkomen dat insecten of schimmels zouden worden getransporteerd naar een ander land. (Aanbeveling nr 13: „All countries should endeavour to

ensure that wood exported in any form is free from living insects or pathogenic fungi.”)

De plantenziektenkundige diensten, met name die van de Europese landen, hebben om verschillende redenen met enig gevoel van onbehagen kennis genomen van de aanbevelingen van het Symposium. De belangrijkste reden is dat voortdurend werd gesproken van ziekten en plagen, een vaag begrip, dat eigenlijk niet meer wordt gehanteerd. Men heeft in de land- en tuinbouw een systeem ontwikkeld, waarbij de potentieel gevaarlijke ziekten en plagen met name worden genoemd. Dat geeft zowel het invoerende als het uitvoerende land de gelegenheid zich te concentreren op belangrijke zaken, waardoor een efficiënter gebruik kan worden gemaakt van het beschikbare personeel. Een vage aanduiding van wat men vreest, zou bovendien grote handelsbelemmeringen geven, die de plantenziektenkundige diensten trachten te voorkomen, voorzover dit met een goede uitoefening van hun taak is te verenigen. Tenslotte kan men zich nauwelijks voorstellen welke enorme aantallen deskundig personeel nodig zouden zijn als alle hout en houtprodukten zouden moeten worden geïnspecteerd; men denke slechts aan het gebruik van hout, doorgaans van slechte kwaliteit, als verpakkingsmateriaal.

De Directeur-Generaal van de „European and Mediterranean Plant Protection Organisation” (EPPO) meende daarom dat het goed zou zijn de aanbevelingen van het „Oxford Symposium” te bespreken op de eerstvolgende bijeenkomst van de EPPO „Working Party on Phytosanitary Regulations” en daarbij aanbevelingen op te stellen voor de bosbouw en voor houtprodukten. Om dit voor te bereiden stelde hij een bijeenkomst voor op 13 en 14 juni 1966 te Parijs van een commissie waarin bosbouw en plantenziektenkundigen vertegenwoordigd waren. Daartoe werden als bosbouwkundigen uitgenodigd: een Zweed, een Duitser en een Italiaan, en als fytosanitaire deskundigen: een Fransman, een Spanjaard en een Nederlander.

Deze commissie onderzocht en besprak met name de aanbeveling waarin sprake is van invoermaatregelen en quarantaine. Zij kwam tot de conclusie dat de aanbevelingen voor de lid-staten, opgenomen in het vierde rapport van de „Working Party on Phytosanitary Regulations” (EPPO publikatie serie A, nr. 33, 1962) nog zeer wel houdbaar zijn te achten. Deze aanbevelingen werden opgesteld door de „Working Party”, onder meer na kennisneming van preadviezen van een groep bosbouwkundigen.

De richtlijnen aan de lid-staten, gepubliceerd in 1962, komen neer op het volgende:

- Nauwe samenwerking tussen de plantenziektenkundige diensten en de bosbouw is van essentieel belang en behoort in alle landen te worden verwezenlijkt.
- Het model-certificaat moet worden gebruikt en erkend, zonder onnodige bijschrijvingen.
- Het exporterend land moet worden gevraagd een inspectie (volgens de mening van de Commissie, die in juni 1966 te Parijs vergaderde, moet hieronder ook verstaan worden een veldinspectie van boomkwekerijen en

en bestanden waarvan zaad wordt geoogst) uit te voeren en andere maatregelen te nemen om het gevaar voor de uitvoer van ziekten en plagen zo gering mogelijk te maken. „Post-entry” quarantaine is slechts mogelijk te achten voor zeer kleine hoeveelheden ingevoerd materiaal en invoerinspectie is in dit geval niet van grote waarde te achten.

- Het kan nodig zijn strenge maatregelen te nemen ten aanzien van materiaal van buiten Europa. Het risico dat men loopt met materiaal uit Europa, zeker met zaad, is gering te achten.
- In het algemeen moet de invoer van hout met bast uit niet-Europese landen worden vermeden. Gezaagd of bewerkt hout geeft in het algemeen geen risico.
- Als een eerste begin van de harmonisatie van de invoerbepalingen wordt aangemerkt, dat groepen van landen met vergelijkbare klimatologische en ecologische omstandigheden moeten samenwerken om tot eenvoudige regelingen te komen, waarin ziekten en plagen, die niet mogen worden ingevoerd, met naam en met hun waardplanten worden genoemd.

In de laatstgehouden bijeenkomst van de „Working Party on Phytosanitary Regulations” in september 1966 te Boedapest werden de conclusies onderschreven, waartoe de vorengenoemde Commissie in juni 1966 te Parijs was gekomen. Zij zullen de Raad van EPPO worden toegezonden met het verzoek de lid-staten op deze wijze te adviseren.